



YTTRANDE
2020-06-25
Dnr M2020/00660/R

Miljödepartementet
103 33 Stockholm

Nelson Garden AB
Lokgatan 11
362 31 Tingsryd
info@nelsongarden.se

Promemoria angående Förbud mot användning av växtskyddsmedel inom vissa områden och miljöstraffavgift för överträdelse av förbuden (dnr M2020/00660/R)

SAMMANFATTNING

Bolaget ställer sig generellt sett positiv till alla åtgärder som minskar riskerna med hantering av kemiska ämnen och blandningar.

Sådana verkliga riskminskningar är positiva inte enbart ut ett individperspektiv, utan även samhällsekonomiskt och inte minst påverkan på miljön. Alla åtgärder såsom förbud och begränsningar av en viss hantering får också konsekvenser både för den enskilde och för företag inom de sektorer som berörs av åtgärderna.

Vi anser därför att beslut ska bygga på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Utredningar som ligger till grund för besluten ska inte bara omfatta en saklig och gedigen omvärldsanalys, de ska även vara transparenta och stödjas av vetenskapliga rapporter och andra sakska.

Bolaget finner tyvärr att den föreliggande promemorian i hög grad saknar en sådan grund. Det hänvisas endast till ett fåtal referenser och slutsatser som dras under de olika avsnitten har inte ett tydligt stöd i litteraturen. Förutom att det i hög grad saknas ett neutralt vetenskapligt underlag, saknas helt den enskildes perspektiv. Det saknas en tydlig genomlysning av hur växtskyddsmedel används för privat bruk.

Tyvärr ser förslaget ut att enbart vila på en politisk grund. Det är ett vanskligt förfarande från ett demokratiperspektiv.

Nelson Garden AB:s ställning till förslaget

Bolaget anser att då det inte går att ta beslut på vetenskaplig grund, bör en ny och saklig utredning tas fram.

I väntan på att en sådan utredning kommer till stånd, anser bolaget att inga ändringar i nuvarande lagstiftning bör göras.

INLEDNING

Användningen av kemiska ämnen har ökat närmast exponentiellt från mitten av 1900-talet fram till idag. Detta märks inte minst av antalet registrerade CAS-nummer som idag omfattar cirka 160 miljoner unika oorganiska och organiska ämnen. Även om många klassiska farliga ämnen har förbjudits och befintliga ämnen förs in på bilaga XIV i Reach-förordningen, finns fortfarande många farliga ämnen kvar på marknaden. En mycket stor del av kemiska ämnen byggs in i det ökande varuflödet och detta utgör en påtaglig risk för människors hälsa och för miljön. Kemiska ämnen i varor är reglerade inom många områden men kunskapsläget om kemiska ämnen i varor och de risker som varuflödet utgör från tillverkning till restprodukt, är fortfarande bristfälligt.

När det gäller användningen av bekämpningsmedel som den aktuella promemorian behandlar, utgör dessa en mycket begränsad del av den totala användningen av kemiska ämnen och kemiska ämnen i varor. Totalt har 203 produkter ett godkännande för klass 3, fördelat på ett mindre antal verksamma ämnen. Under 2018 såldes 366,5 ton växtskyddsmedel, vilket var en minskning med drygt 30 % sedan 2017. Det volymmässigt största verksamma ämnet i växtskyddsmedel för privat bruk var järn(II)sulfatheptahydrat som uppgick till 89,6 ton. Idag finns det inga produkter innehållande järn(II)sulfatheptahydrat. De mycket få verksamma växtskyddsmedel för privat bruk uppgick till årliga mängder som i de flesta fall understeg 1 ton. Endast glyfosat uppgick till några noterbara försålda mängder för privat bruk under 2018 (10,1 ton).

För att sätta in försålda volymer av växtskyddsmedel för privat bruk i en större riskkontext bör de jämföras med volymer av växtskyddsmedel för yrkesmässigt bruk. Försålda mängder av växtskyddsmedel för yrkesmässigt bruk uppgick under 2018 till 1 388, 15,5 och 11,4 ton inom jordbruk, frukt och trädgård respektive skogsbruk. Således totalt 1 415 ton växtskyddsmedel. Försålda mängder glyfosat uppgick till 378 ton under 2018. Bland annat ökade andelen tillväxtregulatorer mellan 2017 och 2018 med 59 %.¹

Tillväxtregulatorer används bland annat för tillväxtreglering av prydnadsväxter i växthus. Användningen av tillväxtregulatorer påverkar indirekt privata trädgårdsodlare som har observerat att krukväxter med vissa tillväxtregulatorer inte kan komposteras därför att ämnena inte bryts ned, vilket gör att komposten inte kan användas för att odla vissa grödor i så som gurka och tomater. En ny tillväxtregulator, Bonzi, som blev godkänd 2017, innehåller det verksamma ämnet paklobutrazol. I leverantörens produktblad för Bonzi ges följande råd: ”Jord och substrat (=torvprodukter; förför anmärkning) som varit i kontakt med medlet samt komposterade växtdelar från behandlade plantor får inte återanvändas för odling. Vissa grönsaksväxter är speciellt känsliga för Bonzi.”² Exemplet belyser tydligt behovet av reglering i första hand inom yrkesmässig användning och inte ett förbud mot växtskyddsmedel för krukväxter.

Det ska även understrykas att de verksamma ämnena i klass 1- och 2-medel generellt sett har särskilt farliga egenskaper, till skillnad från verksamma ämnen i klass 3-medel och i synnerhet från de så kallade lågriskämnena som ingår i gruppen klass 3-medel.

¹ Kemikalieinspektionen (2019) Försålda kvantiteter av bekämpningsmedel 2018. Sundbyberg, juni 2019.

² Fritidsodlingens riksorganisation (2017) Paklobutrazol. Hämtat från: <http://www.for.se/paklobutrazol/>. Publicerat: 2017-09-04.

Mot bakgrund av de mängder av verksamma ämnen i växtskyddsmedel som används för privat bruk, i relation till de mängder som används av växtskyddsmedel för yrkesmässigt bruk och i synnerhet till de dokumenterade risker som såväl yrkesmässig som privat användning av andra farliga produkter än bekämpningsmedel samt hälso- och miljöexponeringen från farliga ämnen i varor, framstår ett förbud i förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel mot användning av växtskyddsmedel inom vissa områden, som ovetenskapligt.

Det uppdrag som Kemikalieinspektionen fick i september 2016 att analysera behovet av och möjligheten att begränsa icke yrkesmässig användning av kemiska växtskyddsmedel i Sverige, mynnade ut en i rapport 2017. I rapporten identifierades fem övergripande potentiella riskområden. Dessa kommer att i den ordning och under de rubriker som de är satta i promemorian. Vidare kommer vissa andra påstående att behandlas under motsvarande rubriker.

4.2 DIREKTIVET OM EN HÅLLBAR ANVÄNDNING AV BEKÄMPNINGSMEDEL

Den tolkning som Miljödepartementet gör av artikel 13 Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG, att detta ger stöd för förbud av kemiska växtskyddsmedel för privat bruk, finns ingen grund för. Av artikel 13.2 framgår inte tydligt att nödvändiga åtgärder för att undvika farliga moment i hanteringen av bekämpningsmedel som är godkända för icke yrkesmässiga användare, innebär att sådana bekämpningsmedel ska förbjudas. Istället står att: ”åtgärderna kan innefatta användning av bekämpningsmedel med låg toxicitet, bruksklara beredningar och begränsningar när det gäller storleken på behållare eller förpackningar”.

5.1.1 ANVÄNDNINGSFÖRBUD INOM VISSA OMRÅDEN

Minskad risk för människors hälsa

I promemorian hänvisas till statistik från Giftinformationscentralen och de drygt 50 årliga fall per år med förfrågningar som kan hänföras till att barn < 10 år exponerats för bekämpningsmedel för privat bruk och där Giftinformationscentralen rekommenderat sjukvård eller där patienten redan befann sig på sjukhus. Det framgår inte av promemorian vilken typ av bekämpningsmedel som statistiken avser. Det saknas även uppgifter om ifall patienten fick någon typ av behandling, blev inlagd etcetera.

Enligt Giftinformationscentralen är statistiken oklar då indelningen i växtskyddsmedel och biocidprodukter har tillkommit senare som ytterligare en indelning av den redan befintliga indelningen i bekämpningsmedelsklass och verksamt ämne. Men enligt uppgift antas att 22 frågor av de 410 frågor som ställdes under 2019 rörande barn och bekämpningsmedel, specifikt kunde härledas till frågor om växtskyddsmedel. Enligt statistiken ska det även i 22 fall av de 410, har rekommenderats sjukvård eller att patienten redan befunnit sig på sjukhus. Av dessa senare 22 fall rör endast 2 fall uttryckligen växtskyddsmedel. Av Giftinformationscentralens statistik framgår inte heller vilken bekämpningsmedelsklass de två fallen avser.³

Detta stöd även av Giftinformationscentralens årsrapport för 2019, där endast 5 % av förfrågningarna utgjorde bekämpningsmedel och barn, av det totala antalet frågor som

³ Giftinformationscentralen (2020) E-post från Markus Tellerup, apotekare vid Giftinformationscentralen. Mottagit: 2020-06-23.

rörde exponering av kemiska produkter och barn. Den signifikant största gruppen förfrågningar rörde exponering från rengöringsmedel (40 %). Totalt rekommenderades sjukvård eller där patienten redan befann sig på sjukhus i cirka 12 % (1591 fall) av alla förfrågningar rörande kemiska produkter. Detta ska jämföras med cirka 2 fall rörande växtskyddsmedel.

Allvarliga tillbud där risk för frätskada eller vid livshotande tillstånd såsom fara för kemisk lunginflammation, njurskada, akut kvävning med flera tillstånd, uppgick till 45 % (699 fall) av samtliga fall som krävde sjukvård. Dessa utgjordes i fallande ordning av frågor om: knappcellsbatterier; hushållsättika; tändvätska/lampolja m.m.; avloppsrengöring/propplösare; NaOH; bordssalt (NaCl); blek-/desinfektionsmedel med hypoklorit; maskindiskmedel; kylarvätska/glykol.

Det kan dessutom tilläggas att enligt Giftinformationscentralens årsrapport, utgjordes förfrågningar om bekämpningsmedel huvudsakligen om produkter som insekts-, råttgift och myggmedel. Riskerna eller de akuta effekterna av växtskyddsmedelsexponering hos barn nämns alls inte i rapporten.

I gruppen barn och ungdomar i åldern 10 - 19 år, var de kemikalier som oftast föranledde sjukhusvård "...produkter med risk för frätskada (t.ex. rengörings-/blekmedel med hypoklorit; 24 %-ig hushållsättika; avkalkningsmedel med syra), bensin (som bl. a kan ge kemisk lunginflammation om det kommer ner i luftvägarna eller kan innebära risk vid sniffning), desinfektionsmedel med etanol/isopropanol, samt gaser (t.ex. kolmonoxid/avgaser, brandgaser)." Exponering för bekämpningsmedel eller specifikt växtskyddsmedel, omnämns över huvud taget inte.⁴

Hemmamiljön utgör för barn och ungdomar stora potentiella faror, inte bara när det gäller exponering för kemiska produkter, utan även exponering för farliga ämnen i varor, läkemedel, hygienprodukter och kosmetika, krukväxter och växter i trädgårdsmiljön, gaser med mera. Mot bakgrund av tillgängligt statistiskt underlag, går det därför inte att dra slutsatsen som görs i promemorian att: "En minskad användning av växtskyddsmedel inom sådana områden där befolkningen kommer i mer direkt kontakt med dem minskar alltså riskerna för att människors hälsa påverkas negativt av dem."

Minskad risk för förorening av yt- och grundvatten

Av promemorian hänvisas till att användning av växtskyddsmedel på hårdgjorda ytor innebär en risk för att växtskyddsmedlen genom ytlig vattentransport eller läckage når miljöer som kan förorenas och skadas. Det gäller enligt promemorian skador på skyddsvärd vegetation, samt förorening av dagvattenbrunnar, dricksvattentäcker och närliggande vattendrag. I den rapport från Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Jonsson, O et. al. Screening av bekämpningsmedel i dagvatten från bostadsområden – med fokus på glyfosat som det hänvisas till, sägs att rapporten bekräftar att användning av exempelvis glyfosat inom tätbebyggda områden kan leda till läckage.

Diskussionen om Roundup har pågått länge, inte minst för privat bruk, trots att mängderna i jämförelse med yrkesmässig användning av glyfosat och växtskyddsmedel generellt sett, är försumbara. Trots detta genomförde Kompetenscentrum för kemiska

⁴ Giftinformationscentralen (2020) Giftinformationscentralens årsrapport 2019, Stockholm, mars 2020.

bekämpningsmedel vid SLU under 2018, på uppdrag av Naturvårdsverket, en screeningstudie med särskild fokus på glyfosat i vilken 84 dagvattenprover togs från 24 lokaler i tätbebyggda områden i Stockholms och Skåne län samt i Uppsala och Göteborg. Fynd av glyfosat och dess nedbrytningsprodukt AMPA gjordes i 56 respektive 27 av proverna. Högst bestämd koncentration var 4,1 µg/l för glyfosat (medelkoncentration 0,14 µg/l och 75:e percentilen 0,097 µg/l) och 0,30 µg/l (medelkoncentration 0,025 µg/l och 75:e percentilen 0,026 µg/l) för AMPA. Även om glyfosat och AMPA detekterades i ett flertal prover, visade fynden generellt sett på låga koncentrationer. Resultaten ska även jämföras med bedömningsgrunden för glyfosat och AMPA som ligger på 100 respektive 500 µg/l. Det är inte säkerställt om ursprunget av glyfosat härrör enbart från privat användning och inte från annan användning av glyfosat på exempelvis industrimark, idrottsanläggningar, banvallar etcetera, men även om det har spridits yrkesmässigt är halterna generellt sett försumbara.⁵

I SLU:s rapport Fakta om glyfosat i miljön, framgår att fynd av bekämpningsmedel varierar mycket. Glyfosat i ytvatten är vanligt i synnerhet i jordbruksintensiva områden där 55 % låg över 0,1 µg/l av totalt 1 419 prover (2002 - 2014). Däremot har inga prover av råvatten från vattenverk visat på halter av glyfosat över 0,1 µg/l av totalt 2 744 prover (2005 - 2014). Likaså har dricksvattenprover från enskilda brunnar visat på få fynd av glyfosat, totalt cirka 0,9 % av proverna låg över 0,1 µg/l av totalt 321 prover (2005 - 2014). Det saknas en upplösning i rapporten som visar hur koncentrationerna av glyfosat såg ut i brunnar som inte låg i jordbruksnärområden och i jordbruksintensiva områden. Men det framgår emellertid av studien att sannolikheten för fynd av glyfosat i enskilda brunnar generellt sett återfinns i jordbruksintensiva områden, där det sker en omfattande användning av glyfosat. Men även att sådana brunnar och i synnerhet grävda brunnar, kan vara otäta och ha korta och snabba flödesvägar mellan spridning/läckage och brunnsvatten.⁶

Förekomsten av glyfosat bör även ses i förhållande till förekomst i vatten av andra verksamma ämnen i växtskyddsmedel. I en nationell screening av bekämpningsmedel i yt- och grundvatten 2015, i jordbruksintensiva områden i Götaland och Svealand. Totalt togs 157 prover på ytvatten i 46 olika lokaler, samt prover från 54 enskilda dricksvattenbrunnar och 18 vattenverk. Minst 1 substans detekterades i allt ytvattenprover och generellt sett återfanns 8 - 10 substanser per prov. I enskilda brunnar detekterades generellt sett inga substanser i proverna, även om det i ett fåtal enskilda brunnar fanns flera substanser. I grundvattenverk återfanns maximalt 4 substanser i ett prov. Totalt detekterades 72 substanser av alla undersökta prover. Mest frekvent i ytvatten var herbiciden bentazon (82 %); glyfosat (75 %) och AMPA (75 %); samt BAM vilken är en omvandlingsprodukt till diklobenil som är förbjuden. De substanser som i proverna vanligtvis överskred gränsvärdet för dricksvatten var AMPA (cirka 34 %); glyfosat (cirka 16 %); bentazon (cirka 7 %; och MCPA (cirka 7 %).⁷

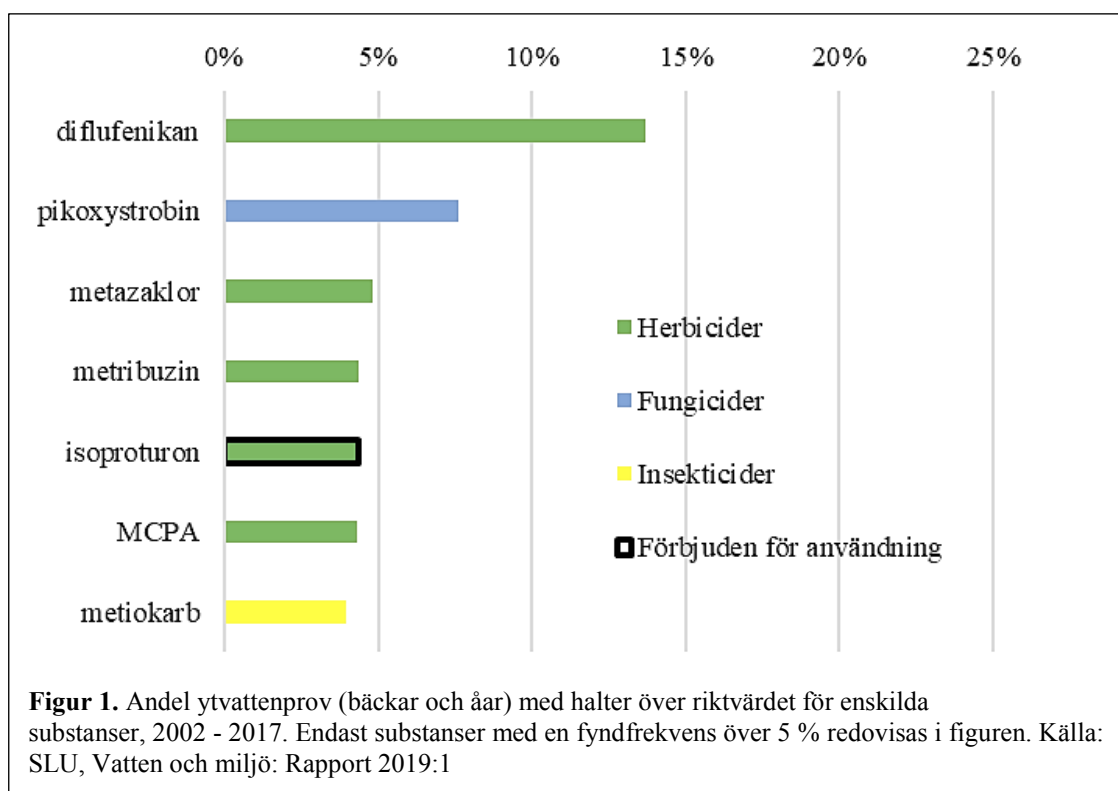
Inom ramen för miljöövervakningen av bekämpningsmedel jämförs även olika ämnen i förhållande till deras enskilda ekotoxiska riktvärden, där ett riktvärde anger den högsta halt av en substans i ytvatten där det inte förväntas några negativa effekter i vattenmiljön. Resultaten från femton år övervakning mellan 2002 - 2017, visar att

⁵ Sveriges lantbruksuniversitet (2019) Screening av bekämpningsmedel i dagvatten från bostadsområden - med fokus på glyfosat. CKB rapport 2019:2. Uppsala 2019.

⁶ Sveriges lantbruksuniversitet (2019) Fakta om glyfosat i miljön. 2019-06-26.

⁷ Sveriges lantbruksuniversitet (2016) Nationell screening av bekämpningsmedel i yt- och grundvatten 2015. CKB rapport 2016:1. Uppsala 2016.

endast ett fåtal ämnen överstiger de ekotoxiska riktvärdena, figur 1. Vid mätningen 2017 var glyfosat alls representerat bland de ämnen som översteg sitt riktvärde. Resultaten från miljöövervakningen av bekämpningsmedel från 2017, visar även på att det förekommer viss import av bekämpningsmedel i luft från kontinenten. Av de sexton prover som togs i luft under 2017, detekterades totalt 45 enskilda aktiva ämnen.⁸



Samtliga studier visar sammantaget att det är i ytvatten som bekämpningsmedelsrester återfinns, medan problemet i enskilda brunnar och i grundvatten är relativt begränsat. Statistiken över försålda mängder och studierna i ytvatten visar att bidraget från användning av växtskyddsmedel för privat bruk måste anses försumbart.

Eftersom moderna analysmetoder gör det möjligt att detektera kemiska ämnen i mycket låga koncentrationer, medför detta att ett oönskat kemiskt ämne kommer att kunna detekteras i stort i vilket prov som helst om en spridning har skett till miljön. När man diskuterar risk för ohälsa eller negativa effekter på miljön, måste förekommande halter relateras till det kemiska ämnets ekotoxiska egenskaper. Det räcker således inte att konstatera att det finns risk för förorening vilket en exponering av miljön alltid innebär. Det ska även understrykas att glyfosat är volymmässigt det i särklass vanligaste verksamma ämnet i växtskyddsmedel avsedda för privat bruk. Man får därför anta att förekomsten av andra verksamma ämnen i växtskyddsmedel avsedda för privat bruk måste anses insignifikanta.

Minskad risk för förorening som hävdas i promemorian, är således inte det samma som minskad risk, vilket torde vara det som eftersträvas. En minskad risk för påverkan ekosystemet i ytvatten till följd av att ett litet antal växtskyddsmedel för privat bruk förbjuds, stöds inte av några studier. Det är därför inte vetenskapligt relevant att

⁸ Sveriges lantbruksuniversitet (2016) Resultat från miljöövervakningen av bekämpningsmedel (växtskyddsmedel). Årssammanställning 2017. SLU, Vatten och miljö: Rapport 2019:1.

uttrycka sig i termer av risk för förorening i yt- och grundvatten från användning av växtskyddsmedel avsett för privat bruk, som man gör i promemorian.

Minskad risk för insekter, fåglar och däggdjur

Promemorian fokuserar huvudsakligen på riskerna för effekter på pollinerande insekter till följd av att vi tillåts använda växtskyddsmedel för privat bruk.

Även om hoten mot pollinerande insekter inte är helt klarlagda, talar mycket för att nedgången av alla typer av pollinatörer, minskar på grund av mänskliga aktiviteter. Framförallt är det en förändrad markanvändning inom både jord- och skogsbruk, samt en pågående urbanisering som innebär att naturliga levnadsmiljöer försvinner eller minskar och därmed utgör det stora strukturella hotet. Dagens intensiva jordbruk skapar homogena landskap där den diversifierade floran försvinner, och tillgången till föda och boplatser försämras. Användningen av bekämpningsmedel som exempelvis neonicotinoider utgör ett betydande hot.

När det gäller användningen av bekämpningsmedel är det i synnerhet olika typer av neonicotinoider, vilka bland annat används i raps- och sockerbetsodling, som utgör ett allvarligt hot. Ett unikt samarbetsprojekt visade redan 2015 att honungsbisamhällen inte påverkas mätbart av växtskyddsmedel av typen neonicotinoider som används vid bekämpning av jordloppor i vårraps, men att humlor och solitärbin påverkas mycket negativt. Humlesamhällen vid rapsfält sådda med klotianidinbehandlat utsäde hade betydligt färre och mindre reproduktiva individer jämfört med samhällen vid raps som inte hade behandlats med neonicotinoiden.⁹

Förutom jordbrukets omställning till monokulturer och användningen av bekämpningsmedel, finns även direkta biologiska hot såsom andra konkurrerande arter och sjukdomar. Det pågår för närvarande ett stort projekt på Jordbruksverket som syftar till att bygga upp förmågan att hantera biologiska hot mot honungsbin och vilda humlor. För humlor är målet att utreda om den omfattande importen av jordhumlor i trädgårds- och grönsaksodlingen utgör ett hot mot svenska vilda humlor.¹⁰

Tambin i Sverige hotas även av sjukdomar i bikuporna såsom det mycket utbredda varroakvalstret. Såväl tambin som vildbin kan även komma att hotas av ännu inte i Sverige förekommande exotiska skadegörare.

Omställningen av jordbruket och den moderna livsmedelsproduktionen som bygger på en mycket stor användning av insatskemikalier, samt monokulturer i skogsbruket med avverkning och igenväxning, är strukturella problem som utgör allvarliga hot mot den biologiska mångfalden. Idag finns 4 746 rödlistade arter i Sverige. Av de 300 arter vildbin vi har i Sverige är nästan en tredjedel rödlistade. Antalet rödlistade fågelarter har ökat med 21 procent sedan 2015.

⁹ SLU (2019) Projekt om bin och neonicotinoider levererar nya resultat. Hämtat från: <https://www.slu.se/ew-nyheter/2019/2/projekt-om-bin-och-humlor/>. Publicerat: 2019-02-27.

¹⁰ Jordbruksverket (2018) Uppbyggnad av förmåga att hantera biologiska hot mot pollinatörer. Hämtat från: <https://djur.jordbruksverket.se/amnesomraden/djur/olikaslagsdjur/binochhumlor/biodlingsprojekt/uppbyggnadavformagaatthanterabiologiskahotmotpollinatorer.4.485352c215d285c96bc6b1ab.html>. Publicerat: 2018-07-03.

Dessa problem förändras inte alls av att växtskyddsmedel för privat bruk förbjuds, dels därför att de är substanser med helt andra egenskaper. Glyfosat som är det volymmässigt mest använda verksamma ämnet för privat bruk är en herbicid och utgör således ingen risk för fåglar eller pollinerande insekter som t.ex. vildbin. Att alls komma till en slutsats om att ett förbud av växtskyddsmedel för privatbruk skulle minska riskerna för fåglar och pollinerande insekter framstår därför som ovetenskapligt.

9.1 KONSEKVENSER FÖR ENSKILDA

Konsekvenserna för enskilda är inte alls utredda. I promemorian hänvisas till de råd som Kemikalieinspektionen hänvisar till på sin hemsida som handlar om alternativa metoder för växtskydd i syfte att skydda trädgårdar mot svamp- och insektsangrepp. Detta är normalt metoder som aktiva odlare i privata trädgårdar tillämpar men det undantar långt ifrån alla angrepp av skadliga organismer i trädgården.

Det är väl känt att privata trädgårdsodlare generellt sett undviker användning av kemiska bekämpningsmedel. Dock kan det finnas särskilda behov när ingen annan behandling hjälper och en kemisk bekämpning är nödvändig för att undvika att skörden förstörs eller att känsliga växter dör. Även vissa äldre samt funktionsnedsatta personer kan ibland behöva använda kemiska bekämpningsmedel.

SLUTSATSER

Förslaget att all användning av växtskyddsmedel förbjuds på tomtmark, inom koloniträdgårdsområden, i växthus som inte används yrkesmässigt samt på krukväxter i hemmiljö, förefaller inte bara ogenomtänkt utan även ovetenskapligt.

De påstådda riskminskningar som förbudet antas generera saknar ett tydligt vetenskapligt stöd i litteraturen. Vissa slutsatser saknar helt referenser till litteraturen. Ett genomgående problem i promemorian och även i den rapport från Kemikalieinspektionen som det hänvisas till i promemorian, är att man använder begreppet ”risk” till synes godtyckligt, då all exponering kan utgöra en potentiell risk så länge risken inte är kvantifierad eller bedömd genom exempelvis empiriska mätningar i fält.

Dessutom saknas en väl genomförd och strukturerad konsekvensanalys, inte minst för de yrkesmässiga och särskilt privata användare som kan komma att beröras av förbudet.

Avsaknaden av referenser till vetenskaplig litteratur och annan kunskap, medför att promemorian inte framstår som objektiv. Inte heller underlaget från Kemikalieinspektionen framstår tyvärr som helt och hållet vetenskapligt objektivt. Exempelvis utreds frågan om riskerna med cancer från exponering av glyfosat tämligen bristfälligt i rapporten, trots att detta är en fråga som diskuterats i ett flertal år. Under avsnitt 2.3.6 hänvisas först till IARC:s klassificering av glyfosat som misstänkt cancerframkallande för människor och sedan skriver man att EU inte kommer till slutsatser att ämnet ska klassificeras som cancerframkallande. Man kommer inte till någon slutsats i rapporten. Visserligen hänvisar man till EU:s utredningsunderlag från Echas kommitté för riskbedömning (RAC) men helt utan att utveckla varför EU kommer till en annan ståndpunkt än WHO. I RAC:s rapport finns en mycket ingående förklaring till kommitténs slutsatser.

Mot bakgrund av den mycket begränsade litteratur som ligger till grund för beslutet, finner vi att ett sådant beslut inte vilar på en vetenskaplig grund. Vi anser därför att innan det beslutas om en ändring av förordningen i dessa frågor, bör en ny väl genomlyst och vetenskapligt bedömd utredning genomföras.

Vi finner det dessutom mycket märkligt att Kemikalieinspektionen 2020-06-22 med stöd av regeringens förslag om ändring i förordningen, kommer med ett förslag till ändring av Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2008:3) om bekämpningsmedel, innan remisstiden ens har gått ut. Bolaget lägger ned ansemliga resurser för att besvara remissen på konstruktivt sätt, samtidigt som det förefaller som om det redan är bestämt vilket beslut som ska fattas. Vi ifrågasätter starkt om detta är ett korrekt förfarande av remisser.

Tingsryd den 25 juni 2020

Martin Borgström, VD
Nelson Garden AB